PANCHADASI CHAPTER 1

പ്രത്യക്-തത്വ- വിവേക+പ്രകരണം

1
നമഃ(ശ്)ശ്രീ ശങ്കരാനന്ദ ഗുരു പാദാംബു-ജ+ന്മനേ
സവിലാസ മഹാമോഹ+ഗ്രാഹ+ഗ്രാസൈക കർമണേ.

2
തഥ്-പാദാം-ബുരുഹ+ദ്വന്ദ്വ സേവാ നിർമല ചേതസാം
സുഖ ബോധായ ത+ത്വ+സ്യ/ വിവേ-കോയം വിധീയതേ.

3
ശബ്ധ+സ്പർശാ-ദയോ വേദ്യാ/ വൈചി+ത്ര്യാഥ്. ജാഗരേ പൃഥക്
തതോ വിഭ+ക്താ തഥ്സംവി~ദൈക-രൂപ്യാന്ന ഭിദ്യതേ.

4
തഥാ+സ്വപ്നേ്ത്ര വേദ്യം(ൻ)തു നസ്ഥിരം(ഞ്)ജാഗരേ+സ്ഥിരം
തഥ്.ഭേദോ്തസ്തയോഃ(സ്)സംവി-ദേക രൂപാന ഭിദ്യതേ.

5
സുപ്തോ+ത്ഥി-തസ്യ സൗഷുപ്ത-
തമോ ബോധോ ഭവേഥ്.സ്മൃതിഃ.
സാ ചാവ ബുദ്ധ വിഷയാ്വബു+ദ്ധം(ൻ) ത+ത്തദാ തമഃ

6
സ ബോധോ വിഷയാഥ്.ഭി+ന്നോ-
ന ബോധാഥ്. സ്വപ്ന ബോധവഥ്
ഏവം സ്ഥാന+ത്രയോ+പ്യേകാ-
സംവിത്തദ്-വദ്-ദിനാന്തരേ.

7
മാസാബ്ദ യുഗ-കല്പേഷു ഗതാ-ഗമ്യേ+ഷ്വനേകധാ
നോദേതി നാ+സ്ത-മേ+ത്യേകാ സംവി-ദേഷാ+സ്വയംപ്രഭാ.

ഇയ-മാത്മാ പരാനന്ദഃ(ഫ്) പര+പ്രേമാ+സ്പദം(യ്)യതഃ
മാന-ഭൂവം-ഹി ഭൂയാസ-മിതി+പ്രേമാത്മ-നീ+ക്ഷ്യതേ.

9
തഥ്.പ്രേമാത്-മാർത്ഥ-മ+ന്യ+ത്ര-

നൈവ മ+ന്യാർത്ഥ-മാത്മനി
അതസ്-തഥ് പരമം(ൻ)തേന
പരമാനന്ദ-മാത്മനഃ.

10
ഇത്ഥം സച്ചിഥ്. പരാനന്ദ ആ+ത്മാ-യു+ക്ത്യാ തഥാ-വിധം
പരം ബ്രഹ്മ തയോ(ശ്)ച്ചൈ+ക്യം ശ്രു+ത്യ+ന്തേ-ഷൂപ-ദി+ശ്യതേ.

11
അഭാനേന പരം പ്രേമ ഭാനേന വിഷയേ+സ്പൃഹാ
അതോ ഭാത്യേ്+പ്യ ഭാതാസൗ പരമാനന്ദ-മാ+ത്മനഃ.

12
അ+ധ്യേതൃ-വർഗ-മ+ധ്യ+സ്ഥ/ പുത്രാ+ധ്യയന-ശബ്ധവത്
ഭാനേ-പ്യ ഭാനം ഭാനസ്യ+പ്രതി-ബ(ൻ)ന്ധേന യു+ജ്യതേ.

13
പ്രതി-ബ(ൻ)ന്ധോസ്തി-ഭാതീതി+
വ്യവ-ഹാരാർഹ വ+സ്തുനി.
ത+ന്നിര+സ്യ വിരു+ദ്ധ+സ്യ
ത+സ്യോഥ്.പാദന-മുച്യതേ.

14
ത+സ്യ ഹേതുഃ(സ്)സമാനാഭി-ഹാരഃ(ഫ്)പുത്ര+ദ്ധ്വനി+ശ്രുതൗ
ഇഹാ-നാദിര-വി+ദ്യൈവ+ വ്യാമോ-ഹൈക-നിബ+ന്ധനം.

15
ചിദാനന്ദ-മയ+ബ്രഹ്മ+പ്രതി-ബിംബ-സമ+ന്വിതാ
തമോ-രജസ്-സത്വ-ഗുണാ+പ്രകൃതിർ+ദ്വി-വിധാ ചസാ.

16
സത്വ-ശു+ദ്ധ്യവി-ശു+ദ്ധി+ഭ്യാം മായാ്വിദ്യേ ചതേ മതേ
മായാ-ബിംബോ വശീകൃ+ത്യ താംസ്യാഥ്. സർവ+ജ്ഞ ഈ+ശ്വരഃ.

17
അവിദ്യാ-വശഗ+സ്ത്വന്യസ്-തദ്വൈ-ചി+ത്ര്യാ-ദനേ-കധാ
സാ കാരണ-ശരീരം-സ്യാഥ് പ്രാജ്ഞസ്-തത്രാഭി-മാനവാൻ

18
തമഃ(ഫ്)പ്രധാന+പ്രകൃതേഃ(സ്)തഥ്.ഭോഗാ-യേ+ശ്വ-രാ+ജ്ഞയാ

വിയഥ്.പവന-തേജോംബു-ഭുവോ ഭൂതാനി ജ+ജ്ഞിരേ.

19
സ+ത്വാംശൈഃ(ഫ്)പഞ്ച-ഭിസ്-തേഷാം(ങ്)-
ക്രമാ+ദ്ധീ+ന്ദ്രിയ പ+ഞ്ചകം
ശ്രോ+ത്ര+ത്വഗ+ക്ഷി-രസന+
ഘ്രാണാ+ഖ്യ-മുപജായതേ.

20
തൈരന്തഃ(ഖ്) കരണം സർവൈർ-വൃത്തി-ഭേദേന തദ്-വിധാ
മനോ വിമർശ രൂപം സ്യാഥ്-ബുദ്ധിഃ(സ്)സ്യാൻ-നിശ്ചയാത്മകാ.

21
രജോംശൈഃ(ഫ്)പഞ്ചഭി+സ്തേഷാം(ങ്)-
ക്രമാഥ്-കർമേ+ന്ദ്രി-യാണി തു
വാക്-പാണി-പാദ-പായൂപ+സ്ഥാഭി-ധാനാനി ജ+ജ്ഞിരേ.

22
തൈസ്-സർവൈസ്-സഹിതൈഃ(ഫ്)-
പ്രാണോ-വൃത്തി-ഭേദാഥ്.സ പ+ഞ്ചധാ.
പ്രാണോപാനസ്-സമാന(ശ്)ശ്ചോ-
ദാന+വ്യാനൗ ചതേ പുനഃ.

23.
ബുദ്ധി-കർമേന്ദ്രിയ+പ്രാണ പഞ്ചകൈർ മനസാ-ധിയാ
ശരീരം-സപ്ത-ദശഭിഃ(സ്)സൂക്ഷ്മം(ൻ)തല്ലിംഗ-മുച്യതേ.

24.
പ്രാജ്ഞ-ത+ത്രാഭി-മാനേന തൈജസ+ത്വം പ്രപ+ദ്യതേ
ഹിരണ്യ-ഗർഭതാ-മീശസ്-തയോർ+വ്യഷ്ടി-സമ+ഷ്ടിതാ.

25
സമഷ്ടി-രീശഃ(സ്)സർവേഷാം സ്വാത്മ-താദാത്മ്യ-വേദനാത്
തദ-ഭാവാത്-തതോ+ന്യേതു കഥ്യ+ന്തേ+വ്യഷ്ടി സം.ജ്ഞയാ.

26
തഥ്-ഭോഗായ പുനർ-ഭോഗ്യ-ഭോഗായ-തന-ജ+ന്മനേ
പഞ്ചീ-കരോതി ഭഗവാൻ പ്രത്യേകം വിയ-ദാദികം.

27a
ദ്വിധാ-വിധായ ചൈ-കൈ-കം(ഞ്)ചതുർദ്ധാ+പ്രഥമം പുനഃ
സ്വ+സ്വേ-തര+ദ്വിതീയാംശൈർ-യോജനാഥ് പഞ്ച-പഞ്ച തേ.

27b
തൈരണ്ഡസ്-തത്ര ഭുവന-ഭോ+ഗ്യ-ഭോഗാ+ശ്രയോഥ്-ഭവഃ.

28
ഹിരണ്യ-ഗർഭഃ(സ്)സ്ഥലേസ്മിൻ ദേഹേ വൈ+ശ്വാ-നരോ-ഭവത്
തൈജസാ വിശ്വതാം(യ്)യാതാ ദേവ-തിര്യങ്-നരാദയഃ.

29
തേ പരാക്-ദർശിനഃ(ഫ്)പ്രത്യക്-തത്വ-ബോധ-വിവർജിതാഃ
കുർവതേ കർമ-ഭോഗായ കർമ-കർതും(ഞ്)ച ഭു+ഞ്ജതേ.

30
നദ്യാം(ങ്)കീടാ ഇവാ-വർതാ-ദാവർത്താന്തര-മാശു തേ
വ്രജ(ൻ)ന്തോ ജന്മതോ-ജന്മ ലഭ(ൻ)ന്തേ നൈവ-നിർവൃതിം.

31
സഥ്.കർമ പരി-പാകാത്തേ കരുണാ-നിധി-നോ+ദ്ധൃതാഃ
പ്രാപ്യ തീര-തരു+ച്ഛായാം. വി+ശ്രാ+മ്യ+ന്തി യഥാ-സുഖം.

32.
ഉപദേശ-മവ+പ്യൈവ-മാചാര്യാത്-തത്വ-ദർശിനഃ
പഞ്ച-കോശ-വിവേകേന ലഭന്തേ നിർവൃതിം പരാം.

33
അന്നം പ്രാണോ മനോബുദ്ധി-രാനന്ത+ശ്ചേതി പ+ഞ്ചതേ
കോശാസ്-തൈരാ-വൃതഃ(സ്)-സ്വാത്മാ
വിസ്മൃ+ത്യാ സംസൃതിം വ്രജേത്.

34.
സ്യാഥ്. പഞ്ചീകൃത-ഭൂതോത്ഥോ
ദേഹഃ(സ്) സ്ഥൂലോ+ന്ന സംജ്ഞകഃ
ലിംഗേതു രാജസൈഃ(ഫ്) പ്രാണൈഃ(ഫ്)-
പ്രാണഃ(ഖ്) കർമ്മേന്ദ്രി-യൈസ്-സഹ.
35
സാ+ത്വികൈർ-ധീന്ദ്രി-യൈസ്-സാകം വിമർശാ+ത്മാ മനോമയഃ
തൈരേവ സാകം വിജ്ഞാന-മയോ-ധീർ-നി+ശ്ചയാ+ത്മികാ.

36
കാരണേ സ+ത്വ-മാനന്ദ
മയോ മോദാദി-വൃത്തിഭിഃ
തത്തഥ്-കോശൈസ്തു താദാ+ത്മ്യാ-
ദാത്മാ തത്ത+ന്മയോ ഭവേത്.

37
അന്വയ+വ്യതിരേ-കാ+ഭ്യാം പഞ്ചകോശ വിവേകതഃ
സ്വാത്മാനം(ൻ)തത ഉ+ദ്ധൃ+ത്യ പരം ബ്രഹ്മ+പ്രപ+ദ്യതേ.

38
അഭാനേ+സ്ഥൂല-ദേഹസ്യ+
സ്വപ്നേ യത്-ഭാന-മാ+ത്മനഃ.
സോ+ന്വയോ+വ്യതി-രേകസ്-തത്-
ഭാനേ+ന്യാനവ-ഭാസനം.

39
ലിംഗാ-ഭാനേ സുഷുപ്തൗ+സ്യാ-
ദാത്മനോ ഭാന-മ+ന്വയഃ
വ്യതി-രേക+സ്തു തഥ്ഭാനേ
ലിംഗ+സ്യാഭാന-മു+ച്യതേ.

40
തദ്-വിവേകാദ്-വിവിക്താഃ(സ്)സ്യുഃ(ഖ്)-
കോശാഃ(ഫ്) പ്രാണ-മനോ-ധിയഃ
തേഹി-ത+ത്ര-ഗുണാവ+സ്ഥാ
ഭേദ-മാത്രാഫ്.പൃഥക്-കൃതാഃ.

41
സുഷുപ്ത്യ-ഭാനേ ഭാനം(ൻ)തു
സമാ-ധാവാ+ത്മനോ+ന്വയഃ
വ്യതി-രേക+സ്ത്വാ+ത്മ-ഭാനേ
സുഷുപ്(തിഅ)നവ-ഭാസനം.

42
യഥാ-മു+ഞ്ജാ-ദിഷീ-കൈവ-മാത്മാ-യു+ക്ത്യാ സമു+ദ്ധൃതഃ
ശരീര+ത്രിതയാദ്-ധീരൈഃ(ഫ്)പരം ബ്രഹ്മൈവ ജായതേ.

43
പരാ-പരാ+ത്മനോ-രേവം യു+ക്ത്യാ സംഭാ-വിതൈ-കതാ
തത്വ-മസ്യാദി-വാക്യൈഃ(സ്)സാ-
ഭാഗ+ത്യാഗേന ലക്ഷ്യതേ.

44
ജഗതോ യദുപാ-ദാനം
മായാ-മാദായ താമസീം
നിമിത്തം ശുദ്ധ-സത്വാം(ൻ)താ-
മുച്യതേ+ബ്രഹ്മ തദ്-ഗിരാ

45
യദാ മലിന സ+ത്വാം(ൻ)താം(ങ്)കാമ-കർമാദി-ദൂഷിതാം
ആദത്തേ തഥ്-പരം ബ്രഹ്മ+ത്വമ്പ-ദേന തദോ+ച്യതേ.

46
ത്രിതയീ-മപിതാം മുക്ത്വാ പരസ്പര വിരോധിനീം
അഖണ്ഡം സച്ചി-ദാന+ന്ദം മഹാ-വാ+ക്യേന ല+ക്ഷ്യതേ.

47
സോയ-മിത്യാദി വാ+ക്യേഷു വിരോ-ധാത്ത-ദിദം(ൻ) തയോഃ
ത്യാഗേന ഭാഗ-യോരേക ആശ്രയോ ല+ക്ഷ്യതേ യഥാ.

48
മായാ-വിദ്യേ വിഹാ-യൈവ-മുപാധീ പര-ജീവയോഃ
അഖണ്ഡം സച്ചി-ദാനന്ദം പരം ബ്ര(ഹ്)മൈവ ല+ക്ഷ്യതേ.

49
സവി-കല്പ+സ്യ ല+ക്ഷ്യ+ത്വേ, ല+ക്ഷ്യ+സ്യ+സ്യാദ-വസ്തുതാ
നിർവി-ക+ല്പ+സ്യ ല+ക്ഷ്യ+ത്വം(ൻ)ന-ദൃഷ്ടം(ൻ) നച-സംഭവി.

50
വിക+ല്പോ-നിർവി-ക+ല്പ+സ്യ സവി-ക+ല്പ+സ്യ വാഭവേത്
ആദ്യേ+വ്യാഹൃതി-ര+ന്യ+ത്രാ-നവ+സ്ഥാ+ത്മാ+ശ്രയാ-ദയഃ.

51.
ഇദം(ങ്) ഗണ+ക്രിയാ-ജാതി+ദ്ര+വ്യ-സംബ+ന്ധ വസ്തുഷു
സമം(ൻ)തേന+സ്വരൂപ+സ്യ സർവ-മേത-ദി-തീ+ഷ്യ-താം.

52
വിക+ല്പ-തദ-ഭാവാ+ഭ്യാ-മസംസ്-പൃഷ്ടാ+ത്മ-വസ്തുനി
വികല്പി-ത+ത്വ ല+ക്ഷ്യ+ത്വ- സംബ+ന്ധാ+ദ്യാസ്തു കല്പിതാഃ

53
ഇത്ഥം വാ+ക്യൈസ്-തദർത്ഥാനു സ+ന്ധാനം ശ്രവണം ഭവേത്
യു+ക്ത്യാ സംഭാ-വിത+ത്വാനു- സന്ധാനം മനനം(ൻ)തു തത്.

54
താ+ഭ്യാം(ൻ) നിർവി-ചികിഥ്-സേർത്ഥേ
ചേ-ത-സഃ(സ്)+സ്ഥാപി-തസ്യ-യത്.
ഏക-താന+ത്വ-മേത+ദ്ധി
നിദിദ്-ധ്യാസന-മു+ച്യതേ.

55
ധ്യാതൃ+ദ്ധ്യാനേ പരി+ത്യജ്യ+ക്രമാ+ദ്ധ്യേ-യൈക ഗോചരം
നിവാത-ദീപ-വ+ച്ചി+ത്തം സമാധി-രഭി-ധീയതേ.

56
വൃ+ത്തയസ്തു തദാ-നീമ+ജ്ഞാതാ അപ്യാത്മ-ഗോചരാഃ
സ്മരണാ-ദനു-മീയന്തേ+വ്യു+ത്ഥിതസ്യ സമുത്ഥിതാത്.

57
വൃത്തീനാ-മനു-വൃത്തിസ്തു+പ്രയത്നാഥ്. പ്രഥമാ-ദപി
അദൃഷ്ടാ സകൃ-ദ+ഭ്യാസ- സംസ്കാര-സചിവാത്-ഭവേത്.

58
യഥാ ദീപോ നിവാ-ത+സ്ഥ ഇത്യാ-ദിഭി-രനേ-കധാ
ഭഗവാ-നിമമേ-വാർത്ഥ-മർജ്ജു-നായ+ന്യ-രൂപയത്.

59
അനാദാ-വിഹ-സംസാരേ സഞ്ചിതാഃ(ഖ്)കർമ കോടയഃ
അനേന വിലയം(യ്)യാന്തി ശു+ദ്ധോ ധർമോ വിവർദ്ധതേ.

60
ധർമ-മേഘ-മിമം പ്രാഹുഃ(സ്)സമാധിം(യ്)യോഗ-വിത്തമാഃ
വർഷ+ത്യേഷ യതോ ധർമാ്യമൃത-ധാരാഃ(സ്)സഹസ്രശഃ.

61
അമുനാ വാസനാ-ജാലേ നിശ്-ശേഷംപ്ര-വിലാ-പിതേ

സമൂലോ+ന്മൂലിതേ പുണ്യ-പാപാ+ഖ്യേ കർമ സഞ്ചയേ.

62
വാക്യമ+പ്രതിബദ്ധം സഥ്-പ്രാക്-പരോ+ക്ഷാവ-ഭാസിതേ
കരാ-മലക-വത് ബോധ-മപ-രോ+ക്ഷം പ്രസൂയതേ.

63
പരോ+ക്ഷം ബ്ര+ഹ്മ-വി+ജ്ഞാനം ശബ്ദം(ൻ)ദേശിക-പൂർവകം
ബുദ്ധി-പൂർവ-കൃതം പാപം(ങ്)കൃഥ്സ്നം(ൻ)ദഹതി വഹ്നി-വത്.

64
അപരോ+ക്ഷാത്മ-വി+ജ്ഞാനം ശാബ്ദം(ൻ)ദേശിക-പൂർവകം
സംസാര-കാരണാ+ജ്ഞാന-തമസ+ശ്ചണ്ഡ-ഭാസ്കരഃ.

65 (meter giti d1d1)
ഇത്ഥം(ൻ)ത+ത്വ-വിവേകം(വ്)
വിധായ വിധിവ+ന്മനഃ(സ്)സമാധായ
വിഗളിത-സംസൃതി-ബ+ന്ധഃ(ഫ്)-
പ്രാപ്നോതി പരം പദം(ൻ)നരോ നചിരാത്.

ഇതി തത്ത്വ-വിവേക+പ്രകരണം സമാപ്തം.
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
19.6.2024